

Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Deres ref

Vår ref
23/8001-6

Dato
5. mars 2024

Statsbudsjettet 2024 - Supplerende tildelingsbrev 1 - Oppfølging av NOU 2022:1 Cruisetraffikk i norske farvann og tilgrensende havområder

Vi viser til tildelingsbrev 22. desember 2023 til Kystverket for 2024. Under punkt 3.2 *Prioriterte tiltak i 2024* går det frem at departementet vil komme tilbake til oppfølging av Cruiseutvalgets utredning i egen bestilling.

Vi viser også til departementets brev av 6. juli 2023 til Kystverket med anmodning om å gjøre en foreløpig vurdering av anbefalingene i Cruiseutvalgets rapport NOU 2022:1 som hører inn under etatens ansvarsområde og Kystverkets svar med foreløpige vurderinger i brev 20. september 2023.

I forbindelse med regjeringens videre oppfølgingen av utredningen ber vi Kystverket følge opp anbefaling nr. 7, 26, 34 og 42 i tråd med bestillingene under. Videre ber vi Kystverket vurdere hvordan anbefalingene som gjelder videreutvikling av BarentsWatch bør følges opp.

Anbefaling nr. 7 – ferdselsbegrensninger for skip over 150 meter under gitte værforhold, i gitte tidsperioder, innenfor nærmere avgrensede områder, eller en kombinasjon av disse.

I Kystverkets brev 20. september 2023 kommer frem at etaten har arbeidet med denne problemstillingen i lengre tid og har under utarbeidelse høringsbrev og utkast til forskrift som vil følge opp anbefalingen.

Kystverket er delegert myndighet til å fastsette forskrifter etter havne- og farvannsloven § 7, og vi ber om at Kystverket sender forslaget på høring i løpet av første halvdel av 2024.

Anbefaling nr. 26 - etablere flere referanseruter for cruiseskip langs kysten.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Maritim politikk og
kystutvikling

Saksbehandler
Petter Nedrás
Falkung
22 24 67 70

I brev 20. september 2023 informerer Kystverket om at det i tilknytning til arbeidet med ferdselsbegrensinger (anbefaling 7) også vurderes å etablere referanseruter som skal være rettet mot cruise fartøy over 150 meter. Det opplyses videre at det er utarbeidet forslag til enkelte ruter, men at det fortsatt er behov for dialog med næringen og videre intern kvalitetssikring før publisering.

Vi ber Kystverket fortsette arbeidet med utvikling og etablering av referanseruter for cruiseskip, og vi ber om at arbeidet blir gitt prioritet slik at relevante ruter, om mulig, kan publiseres i forkant av sommersesongen. Vi ber videre om at Kystverket innen 1. juni 2024 orienterer departementet om status med etablering av slike referanseruter.

Anbefaling nr. 34 – Gjennomføring av flere øvelser med nødslep av cruise fartøy

Departementet støtter anbefalingen om at det bør gjennomføres flere øvelser med nødslep av cruise fartøy. I Kystverkets brev 20. september 2023 fremgår bl.a. at tiltaket vil bidra til å opprettholde god kompetanse i den statlige slepeberedskapen, og at sivile slepe fartøy bør involveres i den grad det er relevant. Kystverket opplyser også i brevet, i tilknytning til anbefaling nr. 36, at det pågår et arbeid i etatens regi med å vurdere løsninger for å sette nødslep. Til orientering opplyses at Sjøfartsdirektoratet på sin side bl.a. har vurdert at erfaring fra øvelser vil kunne tas med inn i det pågående arbeidet i IMO med utvikling av retningslinjer for slepearrangement for skip, jf. utvalgets anbefaling nr. 35.

Det er Justis- og beredskapsdepartementet (JD) v/Hovedredningssentralen (HRS) som har hovedansvaret for å følge opp anbefaling nr. 34. Anbefalingen om flere øvelser bør ses i sammenheng med anbefaling nr. 65 i utredningen, som også ligger til JD v/HRS, og som lyder som følger: «*Hovedredningssentralen bør settes i stand til å utøve pådriveransvaret for samvirket og arrangere jevnlig redningsøvelser med cruiseskip på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå*».

Gjennomføring av samhandlingsøvelser med ulike offentlige instanser og private aktører gir gode muligheter for læring og styrking av sjøsikkerheten. NFD vil ha videre dialog med JD om oppfølging av anbefaling nr. 34, og vil deretter følge opp overfor Kystverket.

Anbefaling nr. 42 – Norske myndigheter bør prioritere arbeidet med å automatisere flere av prosessene knyttet til overvåkning og rapportering av cruisetrafikken.

Kystverket vurderte i brev 20. september 2023 at det i større grad bør legges opp til automatisk posisjonsrapportering på Svalbard for fartøy med AIS-klasse B. I dag har fartøy som har sporing med fungerende AIS-klasse B bare fritak fra manuell rapportering i Isfjorden på Svalbard. Kystverket vurderte at det på bakgrunn av etableringen av bakkebaserte AIS-basestasjoner langs hele kysten av Svalbard vil være riktig å endre regelverket slik at man fritar slike fartøy fra manuell rapporteringsplikt generelt for. Kystverket vurderte videre at en overgang fra manuell rapportering til automatisk rapportering for fartøy med AIS-klasse B, vil bety at en i stor grad unngår dagens rapporteringsavvik for disse fartøyene. Dette vil medføre et bedre oppdatert situasjonsbilde for blant annet sjøtrafikksentraltjenesten, hovedredningssentralene og sysselmesteren.

Vi ber på denne bakgrunn om at Kystverket utarbeider høringsnotat om forslag til forskriftsendring om posisjonsrapportering for fartøy med AIS-klasse B på Svalbard, med sikte på at forskriftsendringen skal tre kraft 1. januar 2025..

Kystverket vurderte i forbindelse med anbefaling nr. 42 også videre utvikling av overvåking av skipstrafikken «gjennom avanserte algoritmer» (dynamisk risikoovervåking)». Departementet vil komme tilbake til dette i egen bestilling.

Anbefaling nr. 43 - Norske myndigheter bør styrke sjøtrafikksentraltjenesten gjennom utvidelser av tjenesteområder og etableringer av nye.

Kystverket vurderer i brev 20. september 2023 at dette tiltaket er et kostbart tiltak som må vurderes opp mot alternative løsninger for overvåkning og kontroll av skipsfarten. Kystverket mener det vil være behov for nye vurderinger og beregninger før det konkluderes med ytterligere utvidelser av sjøtrafikksentralenes tjenesteområder.

Departementet vil komme tilbake til videre oppfølging av anbefaling nr. 43 i egen bestilling.

Anbefaling nr. 45, 46, 47, 50 og 64 – om videreutvikling av BarentsWatch

Cruiseutvalget har anbefalt flere tiltak knyttet til videreutvikling av BarentsWatch, jf. anbefaling 45, 46, 47, 64 og delvis 50:

- **Anbefaling nr. 45 - Kystverket bør videreutvikle Felles ressursregister slik at beredskapskapasiteter til cruiseskip fremkommer bedre enn i dag.**
Kystverket vurderer i brev 20. september 2023 at dette tiltaket kan ha stort potensial, og anbefaler at det arbeides videre med tiltaket i samarbeid med cruisenæringen.
- **Anbefaling nr. 46 - Kystverket bør sørge for at sleperessurser registreres i Felles ressursregister.**
Kystverket opplyser i brev 20. september 2023 at arbeidet med dette tiltaket pågår, og at stadig flere sleperessurser blir registrert i Felles ressursregister.
- **Anbefaling nr. 47 - Kystverket bør utvikle funksjonaliteten i tjenesten Sporing og samhandling slik at flere aktører i en beredskaps- søk- og redningshendelse kan gis tilgang.**
Kystverket vurderer i brev 20. september 2023 at en utvidet tilgang til enkelte funksjoner i tjenesten kan støttes så lenge en slik tilgang ikke forringer nytteverdien av å ha et lukket sporings- og samhandlingssystem på myndighetsnivå. Videre vurderer Kystverket at det nå kan være mer relevant å bygge videre på den funksjonaliteten som nå utvikles i Felles aksjonsstøtte, som utvikles for HRS, jf. anbefaling nr. 64 nedenfor.
- **Anbefaling nr. 50 - Norske myndigheter bør utrede felles plattformer for digital kommunikasjon også ved hendelser til sjøs.**

Kystverket vurdere i brev 20. september 2023 at for det maritime domenet er tjenesten Sporing og samhandling en felles plattform for digital kommunikasjon ved hendelser til sjøs, men at det er stort potensial med tanke på videreutvikling.

- **Anbefaling nr. 64 - Nærings- og fiskeridepartementet bør utrede om Felles ressursregister kan utvides til å dekke behovet for et digitalt aksjonsstøttesystem.**

Kystverket opplyser i brev 20. september 2023 arbeidet med utvikling av Felles aksjonsstøttesystem i praksis allerede er i gang, og at dette utvikles av BarentsWatch i tett samarbeid med og finansieres av HRS.

Vi legger etter dette til grunn at oppfølgingen av anbefalingene nr. 46 og 64 er igangsatt.

Vi ber Kystverket vurdere nærmere hvordan anbefalinger nr. 45, 47 og 50 om videreutvikling av BarentsWatch bør følges opp, herunder vurdere økonomiske og administrative konsekvenser av anbefalt oppfølging. Vi legger til grunn at Kystverket gjennomfører vurderingen i samråd med relevante etater, herunder etatsgruppen i BarentsWatch.

Vi ber om at Kystverkets vurdering av anbefalingene nr. 45, 47 og 50 oversendes departementet senest 31. august 2024. Kystverkets innspill vil forelegges departementsgruppen før det tas endelig stilling til videre håndtering.

Med hilsen

Anita Christoffersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Petter Nedrås Falkung
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen